

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026698	Espiñeira	Boiro	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ADG	Administración e xestión	CSADG01	Administración e finanzas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0656	Simulación empresarial	2023/2024	8	140	168

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA JOSÉ FERREIRA FILGUEIRAS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O entorno produtivo de Boiro é comarca está baseado en PEMES, fundamentalmente do sector servizos, seguido do sector industrial e da pesca, polo que demandan profesionais de grao superior cunha formación ampla e que contemple todos os ámbitos funcionais da empresa.

Neste senso esta programación pretende achegar o alumno ferramentas que lle permitan elaborar un plan de empresa, fomentando a creatividade e o espírito emprendedor.

É un módulo de carácter transversal e globalizador, é dicir, empréase metodoloxicamente para que o alumno poda aplicar os coñecementos adquiridos no resto de módulos do ciclo. O módulo insertase tamén na nova cultura do autoempleo que as distintas administracións educativas queren potenciar neste nivel educativo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Desenvolvemento da idea empresarial. Plan de empresa. Estudio e análise do entorno, o sector e a competencia da empresa	A finalidade principal desta unidade é a elección da idea de negocio sobre a que cada grupo de alumnos vai realizar o seu proxecto, así como analizar o sector económico e a competencia da actividade elexida polo grupo.	28	10
2	Estudo de mercado	Estudianse nesta unidade os conceptos básicos da investigación comercial, analízanse os seus principais instrumentos e profundízase nas técnicas de realización de enquisas. Preténdese que os alumnos realicen un estudo de mercado dos seus produtos/servizos utilizando fontes directas (unha enquisa) e fontes secundarias	17	10
3	Plan de marketing: o produto ou servizo, a produción e o aprovisionamento	Preténdese que os alumnos coñezan o significado do plan de marketing e nesta unidade en concreto o que respecta ó produto ou servizo, determinar os medios materiais e humanos necesarios, así como a política de aprovisionamento necesaria para satisfacer as necesidades do proceso produtivo.	30	15
4	Plan de marketing: definición do mercado e a comunicación	Estúdanse e analízanse os instrumentos de publicidade, de promoción de vendas e as relacións públicas, os seus efectos, ventaxes e inconvenientes e identifícanse os custos dos mesmos para, posteriormente, aplicarlos ós proxectos de cada grupo.	10	8
5	Plan de marketing: definición da distribución, determinación dos prezos e organización das vendas	Terminase o estudo do plan de marketing da empresa contemplando a distribución, fixación de prezos e o estudo e planificación de vendas. Identifícanse os custos dos mesmos para, posteriormente, aplicarlos á elaboración dos proxectos de cada grupo.	12	10
6	Identificación da empresa. Forma xurídica, denominación e localización. Administración e gastos xerais	Nesta unidade analízase a forma xurídica da empresa, o nome, a localización, a administración e os servizos xerais e os gastos para constituir rexistrar unha empresa.	15	10
7	Organización funcional e recursos humanos	Establécese nesta unidade a estrutura orgnizativa da empresa, diseñaando os diferentes departamentos e determinando os postos de traballo necesarios e defínirase como se realizarán os procesos de reclutamento e selección dos traballadores da empresa.	15	10
8	O investimento e o financiamento. Plan económico-financieiro	Nesta unidade determinanse a inversión necesarias para cada proxecto empresarial, e se analízan as fontes e instrumentos de financiación con que se pode contar. Tamén se calcularán os beneficios que se esperan obter.	26	12
9	O estudo de viabilidade do proxecto.	Nesta unidade realízase un estudo económico e financeiro dos proxectos empresariais, que nos informe sobre a viabilidade económica dos mesmos.	15	15

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Desenvolvemento da idea empresarial. Plan de empresa. Estudio e análise do entorno, o sector e a competencia da empresa	28

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influír nela.	NO
RA5 - Xestiona a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa, analizando os trámites legais e as actuacións necesarias que levan consigo a realización do proxecto empresarial.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Examináronse as facetas da innovación empresarial (técnicas, materiais, de organización interna e externa, etc.), relacionándoas como fontes de desenvolvemento económico e creación de emprego.
CA1.2 Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
CA1.4 Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
CA1.5 Seleccionáronse experiencias de innovación empresarial describindo e valorando os factores de risco asumidos en cada unha.
CA1.6 Propuxéronse posibilidades de internacionalización dalgunhas empresas como factor de innovación destas.
CA2.1 Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
CA2.2 Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
CA2.3 Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
CA2.5 Concretáronse as necesidades que satisfai e o valor engadido da idea de negocio proposta.
CA2.6 Identificouse a clientela potencial atendendo aos obxectivos do proxecto de empresa.
CA2.6.1 Identificouse a clientela potencial do sector
CA2.8 Efectuouse unha análise da competencia para situar o produto.
CA2.9 Efectuouse unha análise sobre os factores socioculturais que afectan á actividade empresarial.
CA3.1 Identificáronse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
CA3.2 Recoñecéronse os tipos de empresas existentes.

Criterios de avaliación
CA4.5 Realízouse unha análise do impacto ambiental de proxecto de empresa.
CA5.8 Recoñeceuse a existencia de trámites de carácter específico para determinados tipos de negocios.
CA6.8 Realízouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realízouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Proceso innovador na actividade empresarial.</p> <p>Factores de risco na innovación empresarial: facetas da persoa emprendedora.</p> <p>Tecnoloxía como clave da innovación empresarial.</p> <p>Internacionalización das empresas como oportunidade de desenvolvemento e innovación.</p> <p>Os factores socioculturais e a empresa (CA 2.9)</p> <p>A persoa promotora e a idea.</p> <p>Selección de ideas de negocio.</p> <p>Plan de empresa.</p> <p>Actividade empresarial.</p> <p>Factores externos que inflúen na actividade empresarial.</p> <p>Competencia.</p> <p>Identificación das principais características do sector empresarial (CA 3.1).</p> <p>Tipos de empresas según a súa forma xurídica (CA 3.2)</p> <p>A empresa e a súa responsabilidade ambiental.(CA 4.5)</p> <p>Tramites específicos. Negocios particulares.</p> <p>Carnés profesionais.</p> <p>Equipos e grupos de traballo. Traballo en equipo: toma de decisións. Confección e deseño dos equipos dentro da empresa creada.</p> <p>Expediente do proxecto: elaboración e selección do destinatario.</p> <p>Uso de ferramentas informáticas na elaboración e na exposición do proxecto empresarial.</p>

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Estudo de mercado	17

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Selecciona unha idea de negocio analizando o mercado.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.4 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar coa idea de negocio.
CA2.4.1 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar según o estudo de mercado.
CA2.4.1.1 Realizáronse cuestións na enquisa para determinar o produto ou servizo
CA2.4.1.2 Aplicáronse estatísticos e realizáronse representacións gráficas das diferentes preguntas da enquisa
CA2.4.1.3 Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar a través das fontes secundarias.
CA2.6 Identificouse a clientela potencial atendendo aos obxectivos do proxecto de empresa.
CA2.6.2 Identificouse a clientela potencial da empresa
CA2.6.2.1 Identificouse a clientela potencial da empresa a través de enquisas
CA2.6.2.2 Aplicáronse estatísticos e realizáronse representacións gráficas das diferentes preguntas da enquisa
CA2.6.2.3 Identificouse a clientela potencial da empresa a través das fontes secundarias
CA2.7 Efectuouse unha análise de mercado para comprobar se existe un nicho nel.
CA2.7.1 Obtiveronse datos de fontes primarias
CA2.7.2 Obtiveronse datos de fontes secundarias e sacáronse conclusións
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.2.e) Contidos

Contidos
Análise de mercados. Fontes primarias Estructura do cuestionario

Contidos

Selección e identificación da mostra

Cálculo de media aritmética, mediana e moda

Representacións gráficas

Fontes secundarias

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Plan de marketing: o produto ou servizo, a produción e o aprovisionamento	30

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.3 Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
CA3.3.1 Establecéronse os obxectivos da empresa no referente ós produtos ou servizos.
CA6.1 Efectuouse unha planificación sobre as necesidades de aprovisionamento da empresa.
CA6.3 Xestionáronse os recursos humanos.
CA6.3.1 Calculouse a man de obra directa e indirecta
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
CA6.11 Selecciónáronse os recursos necesarios para a produción no proxecto da empresa.
CA6.12 Calculáronse os custos de produción Identificáronse as características principais dos modelos de custos.
CA6.13 Realizouse unha descrición do produto ou servizo

4.3.e) Contidos

Contidos
Plan de aprovisionamento.
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.
Obxectivos do marketing. (CA 6.14)
Definición dos produtos ou servizos: clases de produtos, o ciclo de vida del produto, estratexia de segmentación e posicionamiento do produto.(CA 6.13)
Métodos de amortización. (CA 6.11)
Os custos de produción. (CA 6.12)
Man de obra directa e indirecta (CA 6.3.1)

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Plan de marketing: definición do mercado e a comunicación	10

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.3 Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
CA3.3.2 Establecéronse os obxectivos da empresa no referente á comunicación.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
CA6.14 Diseñáronse as estratexias de comunicación.

4.4.e) Contidos

Contidos
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.
A comunicación: plan de publicidade, plan de promoción e plan de relacións públicas (CA 6.14)

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Plan de marketing: definición da distribución, determinación dos prezos e organización das vendas	12

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.2 Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
CA6.2.1 Distinguíronse os distintos canles de distribución.
CA6.2.2 Analizáronse as distintas estratexias e os métodos de fixación de prezos.
CA6.2.3 Efectuouse a organización e planificación das vendas.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.5.e) Contidos

Contidos
Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.
Definición da distribución. (CA 6.2.1)
Métodos de fixación de prezos (CA 6.2.2)
A organización das vendas (CA 6.2.3)

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Identificación da empresa. Forma xurídica, denominación e localización. Administración e gastos xerais	15

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA5 - Xestiona a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa, analizando os trámites legais e as actuacións necesarias que levan consigo a realización do proxecto empresarial.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.3 Valoráronse os aspectos inherentes á asunción de risco empresarial como motor económico e social.
CA3.6 Seleccionouse a forma xurídica adecuada.
0CA3.10 Elexiuse o nome e os signos distintivos da empresa
CA3.11 Recoñécéronse as diferentes variables que inflúen na localización das empresas
CA3.12 Describeuse a organización da administración da empresa e os servizos xerais da mesma.
CA3.13 Calculáronse os recursos necesarios para a administración da empresa e os servizos xerais da mesma.
CA4.2 Contrastouse o cumprimento da normativa legal do futuro negocio.
CA5.1 Recoñeceuse a esixencia da realización de trámites legais esixibles antes da posta en marcha dun negocio.
CA5.2 Diferenciáronse os trámites que se seguirían en función de forma xurídica que se elixa.
CA5.3 Identificáronse os organismos ante os que cumpra presentar os trámites.
CA5.4 Cubriuse a documentación necesaria para a constitución da empresa.
CA5.5 Realizáronse os trámites fiscais para a posta en marcha.
CA5.7 Realizáronse os trámites necesarios que cumpra realizar noutras administracións públicas á hora de abrir un negocio.
CA5.9 Valorouse a importancia do cumprimento dos prazos legais para a tramitación e a posta en marcha dun negocio.
CA6.6 Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.6.e) Contidos

Contidos
<p>O departamento administrativo e os servizos xerais da empresa.(CA 3.12)</p> <p>A localización empresarial (CA 3.11)</p> <p>Empresario ou empresaria.</p> <p>Empresa: clasificación, forma xurídica, obxectivos, organización funcional e responsabilidade social.</p> <p>Determinación da forma xurídica da empresa. (CA 3.6)</p> <p>Identificación e signos distintivos da empresa (CA 3.10)</p> <p>Trámites xerais para os diversos tipos de empresa.</p> <p>Autorizacións, instalación ou constitución.</p> <p>Inscripcións en rexistros.</p>

4.7.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
7	Organización funcional e recursos humanos	15

4.7.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influír nela.	NO
RA5 - Xestiona a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa, analizando os trámites legais e as actuacións necesarias que levan consigo a realización do proxecto empresarial.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.7.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.4 Relacionouse a organización establecida pola empresa co seu tipo e cos seus fins.
CA3.5 Identificáronse as funcións dentro da empresa
CA3.9 Valorouse a importancia de dotar a empresa da estrutura adecuada para o seu mantemento.
CA4.4 Efectuouse unha análise sobre a capacitación profesional para levar a cabo as actividades derivadas do tipo de negocio elixido.
CA5.6 Realizáronse os trámites necesarios ante a autoridade laboral e a Seguridade Social
CA6.3 Xestionáronse os recursos humanos.
CA6.3.2 Identificáronse os distintos tipos de contratos.
CA6.3.3 Calculáronse as nóminas da empresa.
CA6.3.4 Definíronse os postos de traballo, os profesiogramas e os perfiles profesiográficos .
CA6.7 Valorouse a organización da propia tarefa.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.7.e) Contidos

Contidos
Empresa: clasificación, forma xurídica, obxectivos, organización funcional e responsabilidade social. A organización empresarial Modelos de organización empresarial. Organigramas.

Contidos

Xestión comercial, de márketing e de recursos humanos na empresa.

0 Tipos de contrato. (CA 6.3.2)

Confección de nóminas. (CA 6.3.3)

Profesiogramas e perfiles profesiográficos

4.8.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
8	O investimento e o financiamento. Plan económico-financeiro	26

4.8.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Determina os factores da innovación empresarial en relación coa actividade de creación de empresas.	NO
RA3 - Determina a organización interna da empresa, a forma xurídica e os recursos necesarios, para o que analiza as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	NO
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influir nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.8.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.7 Definíronse axudas e ferramentas públicas e privadas para a innovación, a creación e a internacionalización de empresas, relacionándoas estruturadamente nun informe.
CA3.7 Efectuouse unha asignación eficiente dos recursos necesarios.
CA3.8 Recoñecéronse e seleccionáronse as posibles fontes de financiamento.
CA4.3 Comprobase a accesibilidade das fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.
CA4.6 Realizouse unha análise dos riscos laborais de proxecto de empresa.
CA6.4 Confeccionouse e verificouse a contabilidade da empresa.
CA6.5 Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.

4.8.e) Contidos

Contidos
Axudas e ferramentas para a innovación empresarial.
Asignación de recursos.
Investimento na empresa.
Fontes de financiamento
Xestión da contabilidade como toma de decisións, das necesidades de investimento e financiamento, e das obrigas fiscais.

4.9.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
9	O estudo de viabilidade do proxecto.	15

4.9.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Comproba a viabilidade da empresa mediante diversos tipos de análise, tendo en conta os factores que poidan influír nela.	NO
RA6 - Realiza a xestión da empresa proxecto nos seus diversos departamentos.	NO

4.9.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Efectuouse un estudo da viabilidade técnica do negocio.
CA4.7 Comproboouse a viabilidade económica por medio da análise de proxectos de investimento.
CA4.8 Elaborouse un plan de viabilidade a longo prazo para poder efectuar unha mellor planificación na empresa.
CA4.9 Realizouse unha análise económico-financeira do proxecto de empresa.
CA6.8 Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
CA6.9 Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
CA6.10 Materializouse nun expediente o proxecto empresarial e expúxose ao público.

4.9.e) Contidos

Contidos
Plan de viabilidade.
Análise económico-financeira de proxectos de empresa.
Exposición pública do proxecto: técnicas de captación da atención. Destrezas comunicativas.

5. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS EXIXIBLES

Os criterios de avaliación mínimos exixibles para que o alumno/a acade unha avaliación positiva son:

- CA1.1. Examináronse as facetas da innovación empresarial (técnicas, materiais, de organización interna e externa, etc.), relacionándoas como fontes de desenvolvemento económico e creación de emprego.
- CA1.2. Relacionáronse a innovación e a iniciativa emprendedora coas implicacións que ten para a competitividade empresarial.
- CA1.4. Determináronse as facetas do carácter emprendedor desde o punto de vista empresarial.
- CA2.1. Avaliáronse as implicacións que leva consigo a elección dunha idea de negocio.
- CA2.2. Diferenciouse entre o que pode ser unha simple idea e unha idea de negocio factible.
- CA2.3. Sinaláronse as vantaxes e os inconvenientes das propostas de negocio.
- CA2.4. Determinouse o produto ou servizo que se queira proporcionar coa idea de negocio.
- CA2.5. Concretáronse as necesidades que satisfai e o valor engadido da idea de negocio proposta.
- CA2.6. Identificouse a clientela potencial atendendo aos obxectivos do proxecto de empresa.
- CA2.7. Efectuouse unha análise de mercado para comprobar se existe un nicho nel.
- CA2.8. Efectuouse unha análise da competencia para situar o produto.
- CA3.1. Identificáronse as principais características do sector empresarial en que se desenvolva a idea de negocio.
- CA3.2. Recoñecéronse os tipos de empresas existentes.
- CA3.3. Establecéronse claramente os obxectivos da empresa.
- CA3.4. Relacionouse a organización establecida pola empresa co seu tipo e cos seus fins.
- CA3.5. Identificáronse as funcións dentro da empresa.
- CA3.6. Seleccionouse a forma xurídica adecuada.
- CA3.7. Efectuouse unha asignación eficiente dos recursos necesarios.
- CA3.9. Valorouse a importancia de dotar a empresa da estrutura adecuada para o seu mantemento.
- CA4.1. Efectuouse un estudo da viabilidade técnica do negocio.
- CA4.2. Contrastouse o cumprimento da normativa legal do futuro negocio.
- CA4.4. Efectuouse unha análise sobre a capacitación profesional para levar a cabo as actividades derivadas do tipo de negocio elixido.
- CA4.5. Realizouse unha análise do impacto ambiental de proxecto de empresa.
- CA4.6. Realizouse unha análise dos riscos laborais de proxecto de empresa.
- CA4.7. Comprobouse a viabilidade económica por medio da análise de proxectos de investimento.
- CA4.8. Elaborouse un plan de viabilidade a longo prazo para poder efectuar unha mellor planificación na empresa.
- CA5.1. Recoñeceuse a esixencia da realización de trámites legais exixibles antes da posta en marcha dun negocio.
- CA5.2. Diferenciáronse os trámites que se seguirían en función de forma xurídica que se elixa.
- CA5.3. Identificáronse os organismos ante os que cumpra presentar os trámites.
- CA5.5. Realizáronse os trámites fiscais para a posta en marcha.
- CA5.6. Realizáronse os trámites necesarios ante a autoridade laboral e a Seguridade Social
- CA5.7. Realizáronse os trámites necesarios que cumpra realizar noutras administracións públicas á hora de abrir un negocio.
- CA5.8. Recoñeceuse a existencia de trámites de carácter específico para determinados tipos de negocios.
- CA5.9. Valorouse a importancia do cumprimento dos prazos legais para a tramitación e a posta en marcha dun negocio.
- CA6.1. Efectuouse unha planificación sobre as necesidades de aprovisionamento da empresa.

- CA6.2. Xestionouse o proceso de comercialización dos produtos da empresa.
- CA6.3. Xestionáronse os recursos humanos.
- CA6.4. Confeccionouse e verificouse a contabilidade da empresa.
- CA6.5. Planificáronse as necesidades financeiras da empresa.
- CA6.6. Analizouse a normativa fiscal e cumpríronse as obrigas fiscais.
- CA6.8. Realizouse o traballo entre os membros do grupo.
- CA6.9. Realizouse cada tarefa con rigor e corrección para obter un resultado global satisfactorio.
- CA6.10. Materializouse nun expediente o proxecto empresarial e expúxose ao público

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Antes de entrar nos criterios de cualificación propiamente ditos convén aclarar as posibles situacións excepcionais que se poden presentar ó longo do curso:

- Perda o dereito a avaliación continua: os alumnos/as que teñan faltas de asistencia sen xustificar nunha porcentaxe superior ao 10 % do total das sesións perderán o dereito á avaliación continua e serán avaliados mediante unha proba obxetiva que se lles fará ó final do curso sobre os contidos da programación.
 - Cada tres faltas de puntualidade considerarase como unha falta de asistencia.
 - Asemesmo os alumnos/as que teñan faltas de asistencia xustificadas superiores ao 10 %, non perderán o dereito a avaliación continua pero non serán avaliados mediante a elaboración e presentación dun Plan de Negocio, senon mediante a realización de un examen por avaliación dos contidos que figuran na programación.
 - Alumnos/as que copien durante as probas escritas ou na realización do Plan de negocio de outros traballos.
- Os alumnos/as dos que haxa probas evidentes de que copian durante a realización dunha proba escrita, perderán o dereito a realizar as demais probas escritas dese trimestre, e se xa tiña algunha feita, non se terá en conta, sendo avaliado negativamente na avaliación correspondente. Se este comportamento se repite noutra avaliación procederase da mesma forma e perderá o dereito a realizar probas escritas durante o tempo que reste de curso, e só terá dereito a unha proba final ordinaria na que os contidos estarán relacionados cos estudados durante todo o curso. No caso de que se avalíe a través da realización do Plan de empresa e este sexa copiado ou non realizado polos alumnos/as, suspenderán a avaliación, sendo avaliados na seguinte mediante a realización dun examen dos contidos que figuran na programación.
- Na cualificación dos traballos feitos en grupo, en principio a nota é única para todo o equipo, pero no caso de que se observe que algún membro do mesmo non traballe e teña unha actitude negativa respecto ós seus compañeiros/as de grupo poderá ser avaliado cunha nota inferior ou negativamente ao considerar que non se acadaron os obxectivos do módulo.

Unha vez aclarado o anterior, a continuación explícanse os que serían os criterios de cualificación para a práctica totalidade do alumnado.

1 Criterios para determinar as cualificacións trimestrais

1.1 A cualificación de cada trimestre será o resultado da suma das cualificacións obtidas polo alumno/a nos seguintes apartados, de acordo coa ponderación proposta para cada un deles:

Apartados	Instrumentos de avaliación	Observacións	Ponderación
A	- Elaboración das distintas fases do proxecto	Cada proba valorarase de 0 a 10 puntos, podendo expresarse ata 2 decimais.	90 %
B	- A puntualidade na entrega das distintas fases do proxecto.	Pasado dous días da data de entrega fixada, non se admitirá o traballo.	10 %

1.2 A valoración de cada proba (Apartado A) farase de acordo cos seguintes criterios de corrección:

Na presentación das distintas fases do proxecto terase en conta :

- Presentación 10 %
- Redacción: 10 %
- Contidos 80 %

Nas probas escritas terase en conta a claridade na expresión e a capacidade de síntesis.

Nas probas orais apreciarase a capacidade do alumno/a para expoñer con precisión, pero tamén con espírito crítico e constructivo, tanto os rasgos fundamentais de cada concepto, como a súa relación con outros afíns.

1.3 A valoración do apartado B realizarase do seguinte xeito:

- Puntualidade (dentro do prazo) 10 %

1.4 En consecuencia co reflectido nos puntos anteriores, a cualificación de cada trimestre indicarase en cifras, podendo expresarse ata dous decimais, e obterase do seguinte xeito:

$$\text{CUALIFICACIÓN} = \text{Apartado A} \times 0,90 + \text{Apartado B} \times 0,10$$

Para avaliar aos alumno/as que non realicen o Plan de Empresa se podrán utilizar:

- Probas escritas (exames), que no caso de non poder facerse de forma presencial, realizaríanse on line, a través da aula virtual
- Probas orais , que no caso de non poderse facer de forma presencial, realizaríanse a través de vídeo conferencia

A nota de este apartado será o 100 % da cualificación calculada mediante a media ponderada (en función da cantidade e dificultade da materia) das cualificacións obtidas nas distintas probas.

Non se farán medias con notas inferiores a 5.

2 Cualificación da avaliación

2.1 De conformidade co establecido na normativa vixente, as cualificacións de cada avaliación, consignadas na acta e no boletín correspondentes, no caso dos ciclos expresaranse en cifras, utilizando a escala numérica de 1 a 10 sen decimais, considerándose positivas as cualificacións iguais ou superiores a cinco puntos e negativas as inferiores a cinco.

2.2 A cualificación obtida en cada trimestre redondearase, de ser o caso, de xeito que o decimal se asimilará ao enteiro inferior.

Para o cálculo da nota de cada trimestre farase a media a partir do 4, redondearase tamén de xeito que o decimal se asimilará ao enteiro inferior.

3. Criterios para determinar a cualificación final

3.1 Avaliación ordinaria do mes de marzo.

- A cualificación final será a media das avaliacións trimestrais ponderadas en función da cantidade e dificultade da materia (antes de aplicar o redondeo previsto no punto 2.2 anterior) pero neste caso non se fará media con notas inferiores a 5.

- Considerase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo establecido no punto 2.2 anterior, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

- Con carácter xeral, para superar a materia requírase a superación de todas as avaliacións. O alumno/a que non consiga o 5 na cualificación final terá que presentarse a proba extraordinaria de xuño con toda a materia.

3.2 Avaliación extraordinaria do mes de xuño

- Os alumnos/as que non superen a materia na avaliación ordinaria do mes de marzo, poderán presentar o seu proxecto ou realizar o examen correspondente no mes de xuño, segundo o calendario e horario fixado polo Centro, que será cualificada de 0 a 10, podendo expresarse ata dous decimais. Aplicarase o redondeo establecido no punto 2.2
- Considerarase superada a materia cando, despois de efectuado, no seu caso, o redondeo, se obteña unha puntuación, igual ou superior a 5 puntos.

Non se poderá compensar ningunha nota inferior a 4 para recuperar a avaliación. A media dos exames ou traballos ponderarase en función da materia que inclua cada un.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

- O alumnado que, na avaliación, obteña unha cualificación de 1, 2, 3 ou 4 puntos, deberá realizar a correspondente proba de recuperación (no caso de exames suspensos) ou a presentación da fase do proxecto corregida, según sexa o caso.
- Entenderase que a avaliación está superada cando a cualificación, obtida polo sistema indicado nos criterios de cualificación e unha vez realizado el redondeo, sexa igual ou superior a 5 puntos.
- As probas de recuperación terán lugar:
 - A da primeira avaliación, nos primeiros quince días lectivos do 2º trimestre.
 - Dado que o curso termina no mes de marzo, nese mes será avaliado o proxecto de empresa na súa totalidade ou se fará o exame final.
- Para os efectos de cálculo da cualificación final, sempre que se aprobe o examen de recuperación, ou se corrixan os erros correspondentes no caso da presentación das fase do proxecto empresarial, hallarase a media entre a nota do examen de avaliación ou do proxecto e o de recuperación, non podendo ser nunca inferior a 5 no caso de que se aprobara a recuperación. Nos casos nos que non se acade unha avaliación positiva terase en conta a cualificación máis alta das dúas: da avaliación ou da recuperación correspondente.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A avaliación continua do/a alumno/a require a asistencia regular ás clases. Os alumnos que teñan faltas de asistencia non xustificadas nunha porcentaxe superior ao 10 % do total das sesións perderán o dereito á avaliación continua e serán avaliados mediante unha proba obxectiva que se lles fará ó final do curso sobre os contidos da programación.

Para estes/as alumnos/as a nota final formarase unicamente coa nota desta proba obxectiva final e deberán obter unha nota de 5 ou superior para superar o módulo profesional.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Mensualmente realizarase unha valoración da evolución da programación.

Os procedementos de autoavaliación que se levarán a cabo son os seguintes:

- Diario de clase: nel anotaranse todas as incidencias que se produzan en cada sesión: exceso/defectode actividades, se as actividades se axustan ós coñecementos dos alumnos (moi sinxelas o moi complicadas)...

- Se elaborarán dúas enquisas de avaliación da práctica docente que serán contestadas de xeito anónimo polo o alumnado:

- Enquisa Preliminar de Novembro: O obxectivo desta enquisa é detectar posibles desviacións e problemáticas que non son manifestadas polo estudantes durante as sesións por diversos motivos pero que si poden ser máis facilmente detectables nunha enquisa anónima na que existe un maior ambiente de confianza. A temporalización desta enquisa, xa en novembro, ten a intención de que as desviacións poidan ser detectadas a tempo para a súa corrección no propio curso académico.

- Enquisa Preliminar de Marzo: A enquisa que terá un deseño similar a de novembro terá por obxectivo unha vez desenvolvida a práctica totalidade do curso, coñecer o grao de satisfacción do alumnado e estudar a súa opinión sobre que aspectos positivos se deben potenciar e que aspectos negativos se deben corrixir, para de cara ao deseño da programación didáctica do vindeiro curso facer os axustes necesarios para que o desenvolvemento da actividade docente sexa aínda máis eficiente.

A enquisa que se poderá facer a través de medios telemáticos ou físicos terá as seguintes preguntas:

1. profesor explica con claridade (Valora do 0 ao 10)
2. Que tipo de soporte prefires para o desenvolvemento das clases?
 - a. Libro de Texto
 - b. Apuntamentos
 - c. Ningún, e que cada un se faga os seus propios apuntamentos.
3. A metodoloxía para impartir a materia (explicacións, resolución de actividades etc.) paréceme axeitado (Valora do 0 ao 10)
4. Paréceme que as clases están preparadas (Valora do 0 ao 10)
5. Paréceme que o profesor ten un bo trato co alumnado (Valora do 0 ao 10)
6. profesor resolve as dúbidas correctamente (Valora do 0 ao 10)
7. Existe un bo ambiente co resto de compañeiros durante a materia (Valora do 0 ao 10)
8. En xeral, atópome satisfeito e cómodo co desenvolvemento da materia (Valora do 0 ao 10)
9. Indica os puntos fortes da materia e como se poderían potenciar máis (Resposta Aberta)
10. Indica os puntos débiles do materias e propostas para a súa solución (Resposta Aberta)

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Asuntos a tratar na avaliación:

Alumnos/as matriculados.

Alumnos/as repetidores e módulos pendentes.

Estudos anteriores dos alumnos/as.
Experiencia laboral dos alumnos/as.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

As medidas de reforzo para aqueles alumnos que non respondan globalmente aos obxectivos programados serán:

- Facer un seguimento máis individualizado do alumno/a para detectar posibles carencias que non lle permitan seguir as explicacións teóricas que se fan na clase.
- Realizar un maior número de exercicios naquelas partes da materia que ofrezan maior dificultade.
- Motivar ó alumnado facendo ver a utilidade do módulo cara a inserción laboral.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Ó abordar os problemas económicos os xuízos de valor adquiren gran relevancia. Estas cuestións de valor implican creencias sobre a mellor forma de organización social, o papel do goberno, das empresas, dos sindicatos, etc. sobre as que os alumnos e alumnas van conformando unha determinada visión particular do mundo económico, cargada de valores e actitudes e que exerce unha clara influencia sobre as accións dos individuos e dos grupos. De ahí que os contidos relativos a ética profesional, a igualdade entre sexos, a importancia da conservación do medio natural para a calidade de vida, educación para a paz, educación moral e cívica, educación para a saúde, educación sexual, educación vial e a educación para o consumidor, sexan tan importantes para favorecer a comprensión dos asuntos económicos como o son os mesmos conceptos e procedementos de esta materia. Por ser contidos que responden a unha demanda da sociedade, estarán presentes ao longo do curso fundamentalmente no sentido actitudinal e de valores. Serán traballados conxuntamente cos temas que, polas súas características, sexan máis acordes.

O proceso de ensinanza e aprendizaxe será fundamentalmente interactivo. En relación con elo, fomentárase que os alumnos e alumnas expresen claramente as súas opinións e conviccións, favorecendo que éstos asuman e respeten a existencia de diferentes opinións e propostas de solucións ante os mesmos asuntos económicos. É fundamental axudar ós alumnos e alumnas a facer explícitos os seus valores e actitudes, os seus modelos explicativos, os seus prexuízos, etc. favorecendo a reflexión crítica sobre os mesmos e o cambio de actitudes.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Na data de realización da programación non está programada ningunha actividade, pero non se descarta a súa realización ao longo do curso.